

BBB LAND - PAS-melders legaliseren. - Schot aanbrengen tussen NH# en NOx voor de veehouderijsector. ‘Landbouwinclusieve natuur,’ i.p.v. ‘natuurinclusieve landbouw’. - Vernieuwde natuurtargets op basis van EU-richtlijnen, geen aanvullende nationale targets. - Dierenextremisme strenger bestraffen. - Makkelijker een vergunning om probleemwolven af te schieten. WATER - Niet alleen stikstof, ook droogte, water, bodem en beheer worden als drukfactoren beschouwd. - Norm van 170 kg/ha verwijderen uit de Nitraatrichtlijn. - In Europa afspraken maken over de verdeling van water. - Bestrijding van PFAS, medicijnresten en drugsafval in stedelijk water. - Spons-effect bodem vergroten. - De Kaderrichtlijn Water (KRW) in Nederland op dezelfde manier toepassen als in buurlanden.	CDA LAND - Herstel van het Stikstoffonds. - PAS-melders snel legaliseren. - Emissienorm stikstof per bedrijf instellen. - Een schot plaatsen tussen groene stikstof (ammoniak) en grijze stikstof (NOx). - CO₂-intensieve kunstmest vervangen door natuurlijke varianten. - Langjarige contracten voor agrarisch natuurbeheer. WATER - Verbetering van waterkwaliteit op basis van Kaderrichtlijn Water. - Uitvoeren van het Deltaprogramma: waterkeringen voldoen in 2050 aan de laatste normen. - Vergunningen voor lozingen actualiseren en streng handhaven. - Gewasbescherming versterken om afhankelijkheid van chemische middelen te verminderen.	ChristenUnie LAND - Stikstofreductie door te sturen op emissies. - PAS-melders legaliseren. - Nationale parken wettelijk beschermen. - Trek- en weidevogels beschermen, in het bijzonder de grutto. - Meer ruimte voor groenstroken, bomen, water en parken in omgevingsplannen gemeenten. - Wolvenpopulatie actief beheren, inclusief gecontroleerde ruiming. WATER - Europees verbod op PFAS. - Actieprogramma Beschikbaarheid Drinkwater snel uitvoeren. - Deltaprogramma uitvoeren. - Hollandkering aanleggen om dijkverhoging in het achterland te beperken. - Implementeren keuzes uit de nota 'Water en Bodemsturing'. - Bij nieuwe vergunningen komen waterbelangen prominenter tot uiting. - Naleven van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW).	D66 LAND - Halvering stikstofuitstoot in 2030. - Duidelijke keuzes en financiële steun voor de melkveehouderij. - Gelijke regels voor alle Europese boeren. - Steun voor boeren die voorop lopen op het gebied van duurzaamheid. - Stimuleren voedselbossen en boslandbouw. - Europese afspraken over kringlooplandbouw, dierenwelzijn en CO₂-beprijzing. - Actieplan ‘De tuin van Nederland’ om van tuinen en balkons plekken vol leven te maken. WATER - Verbod op PFAS, verminderen van het gebruik van pesticiden. - Inzetten op het behalen van de waterkwaliteitsdoelstellingen van de Kaderrichtlijn Water (KRW). - Vervuiling bij de bron aanpakken (minder lozingen van de industrie, minder kunstmest en minder schadelijke bestrijdingsmiddelen). - Verbeter de waterzuivering om medicijnresten in het watersysteem te verminderen.	DENK LAND - Noodzaak om stikstofuitstoot te verminderen, reductie moet realistisch en haalbaar zijn. - Toewijzing van beschikbare stikstofruimte lokaal bepalen. - Inzetten op vrijwillige uitkoop, gedwongen uitkoop niet uitgesloten. - Kwaliteit van de natuur realistisch meten, niet alleen stikstof meewegen. - Kritische herbezinning op door Europa opgelegde regels, zodat de toepassing ervan beter aansluit bij de buurlanden. - Bewezen effectieve innovaties in de landbouw die tot vergroening leiden, ondersteunen. WATER - Aanpassen van waterafvoer-systemen, dijken en dammen in het kader van klimaatadaptatie.
Forum voor Democratie LAND - PAS-melders legaliseren: alle bedrijven die tussen 2015 en 2019 een melding hebben gedaan, een permanente vergunning geven. - Nederlandse boeren niet strenger reguleren dan hun collega's in omringende landen. - Geen gedwongen onteigening en geen uitkoop met belastinggeld. - Subsidies verstrekken voor precisielandbouw. - Prioriteit aan export zonder Brusselse beperkingen. - Landbouwkalender afschaffen. - Geen ontpoldering van landbouwgrond in Zeeland. - Actief inzetten op het planten van meer bomen – ook in steden. - Beschermen van vee boven het tolereren van wolven. - Afschaffen van de EU-wet op het natuurherstel. - Elimineren van de KDW's en het AERIUS-model. WATER - Investeren in dijken, kustbescherming en rivierbeheer voor een betere bescherming tegen extreme weersomstandigheden.	GroenLinks - PvdA LAND - Natuurherstel door een zekere en afdwingbare daling van de stikstofuitstoot. - Bereid om uitkopen te forceren, zodat de natuur zich voldoende kan herstellen en het land kan worden ontsloten. - Lozingsverbod PFAS, verbod op niet-essentiële producten met PFAS. - Verbod op schadelijke chemische bestrijdingsmiddelen zoals glyfosaat en PFAS-houdende bestrijdingsmiddelen, - Biologische landbouw uitbreiden om boeren te helpen schakelen. - Stimuleer regionale partnerschappen en nieuwe verdienmodellen zoals agroforestry. WATER - Verbeteren van de waterkwaliteit: verplicht tot het opstellen van een water- en bodemplan. - Meer ruimte voor waterberging, infiltratie en drinkwatervoorzieningen. - Aanscherping van de regels voor het lozen van giftige stoffen. - Onttrekking van grondwater wordt vergunningplichtig.	JA21 LAND - Kritische depositiewaarde voor stikstof afschaffen. - Rekenkundige ondergrens van 1 mol. - Sturen op langetermijnzekerheid en voorspelbaarheid in het landbouwbeleid. - Boeren ruimte geven om te investeren in gewasteelt en verbeteringen binnen de veehouderij. - Actief wolvenbeheer door provincies, inclusief mogelijkheid tot ruiming. - Natuur en landbouw zijn partners die elkaar versterken in een kostenefficiënt systeem, in plaats van tegenpolen. WATER - Voor alle grondwateronttrekkingen moet een vergunning nodig zijn, waarbij natuur en drinkwater voorop staan. - Investeringen in dijken en waterbeheer zijn cruciale onderdelen van een klimaatadaptatiestrategie. - Einde maken aan de ‘paper reality’ rond waterkwaliteitsdoelen die zijn vastgelegd in de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW).		

NSC LAND • Rekenkundige ondergrens van 1 mol/ha/jaar stikstofuitstoot. • Onderscheid maken tussen ammoniak (NH3)- en stikstofoxide (NOx)-emissies. • Perspectief bieden aan jonge boeren die familiebedrijven willen overnemen. • Meer grondgebonden melkveehouderij die op regionaal niveau circulair is. • Op EU-niveau eisen op het gebied van dierenwelzijn aanscherpen. • Wolvenpopulatie actief beheren, verantwoordelijkheid ligt bij de provincies. WATER • Meer ruimte creëren voor waterberging. • Nieuw Deltaplan om het land te beschermen tegen overstromingen. • Primaire waterkeringen elke 5 jaar testen i.p.v. elke 12 jaar • Dijkversterking mag niet worden vertraagd door stikstofregelgeving of Natura 2000. • Strengere afspraken met buurlanden over de waterkwaliteit van Rijn, Maas en Schelde. • Verbieden van lozingen van PFAS. • Gebruik pesticiden in sierteeltsector terugdringen.	Partij voor de Dieren LAND • Stikstofuitstoot terugdringen: forse krimp aantal dieren in bio-industrie. • In 2030 75% van de stikstofgevoelige gebieden onder kritische depositiewaarde. • Afschaffen van het verlaagde btw-tarief op sierteelt. • Geen Europese handelsafspraken die zorgen voor import van producten van slechte kwaliteit. • Strikte regels om het antibioticagebruik in de veehouderij verder af te bouwen. • Ruim baan voor stadslandbouw en voedselbossen. WATER • Verbod op landbouwgif en PFAS. • Injecteren van mest verbieden. • Grootverbruikers moeten hun drinkwatergebruik met 20% verminderen. • Extra maatregelen om in 2027 aan de KRW-eisen te voldoen. • Verbod op visserij in beschermde natuurgebieden. • Verbod op het lozen van milieubelastende stoffen. Bestaande lozingsvergunningen snel intrekken.	PVV LAND • Rekenkundige ondergrens voor stikstof ophogen. • PAS-melders krijgen direct een vergunning. • Gedwongen uitkoop of onteigening van boeren is een no-go. • Kritische depositiewaarden uit de wet. • Keurmerk voor voeding van eigen bodem. • Vrije verkoop voor boerderijwinkels zonder onnodige regelgeving, registraties en VAT-heffingen. • Verminderen van het aantal natuurreservaten met een Natura 2000-status en/of verkleinen van de oppervlakte. • Probleemwolven verjagen, afschot bij ernstige incidenten. WATER • Actualiseren van het programma Ruimte voor de Rivier en het Hoogwaterbeschermingsprogramma.	SGP LAND • Stikstofuitstoot omlaag, verhogen rekenkundige ondergrens. • Tegen gedwongen uitkoop. • Legalisering van ‘PAS-knelgevallen’ • Waar mogelijk kunstmest vervangen door dierlijke mest. • Actief wolvenbeheer, boeren ondersteunen bij wolvenwerende maatregelen. • Jagers krijgen meer ruimte voor jacht op vossen en andere predatoren van vogels. WATER • Gebruik van schadelijke PFAS door de industrie verbieden. • Actieplan voor aanpak rivierkreeften en andere invasieve exoten. • Normen voor de Kaderrichtlijn Water (KRW) moeten meer rekening houden met haalbaarheid, het ‘one-out, all-out’-principe loslaten. • Investeren in verbeteren zoetwatervoorziening bij verzilting. • Betere zoetwaterberging, snelle uitvoering Hoogwater-beschermingsprogramma.	SP LAND • Stikstofuitstoot stevig terugdringen. • Boeren helpen overstappen op duurzame landbouw. • Ruimte voor nieuwe vormen van landbouw als voedselbossen en regeneratieve landbouw. • Openbaar Grondenfonds oprichten voor startende boeren die willen werken aan circulaire landbouw. • Sociale zekerheid voor boeren in tijden van crisis. • Natuurbeheer versterken om biodiversiteit te herstellen. Meer geld en personeel voor onderhoud, toezicht en herstel. WATER • Gebruik van chemische pesticiden uitfasen, glyfosaat verbieden. • Drinkwater beschermen tegen vervuiling, normen voor dumpen afvalstoffen in bodem en water strikt handhaven. • PFAS-verontreiniging onmiddellijk aanpakken, toxiciteitsbelasting invoeren. • Nationaal plan ontwikkelen om water vast te houden in landbouwgebieden.
Volt LAND • Stikstofuitstoot omlaag, Nederland houdt zich aan Europese richtlijnen stikstof- en nitraatemissies. • Rekening houden met onderscheid tussen NOx (stikstofoxiden) en NH3 (ammoniak). • PAS-melders die over willen op natuurinclusieve landbouw, legaliseren. • Verbieden van doorverkopen stikstofrechten door private partijen. • Dierlijke mest wordt de standaard, af van precisiebemesting. • Inzetten op innovaties die de overgang naar biologische en natuur-inclusieve landbouw stimuleren, zoals bio-pesticiden. • Verbod op megaboerderijen en voorkomen dat investeringen in technologie leiden tot verdere intensivering van de veeteelt. WATER • Unieke natuurgebieden als de Waddenzee moeten een juridische status en bescherming krijgen. • Investeren in een innovatiesysteem dat ook de filtratie van PFAS en andere schadelijke stoffen omvat. • Nationaal Deltaplan Waterland om drinkwatervoorziening en voldoende water voor natuur, landbouw, binnenvaart en industrie te garanderen. • Nederland houdt zich aan Kaderrichtlijn Water (KRW). • Strengere vergunningsvereisten voor wateronttrekkingen en lozingen. • Circulair watersysteem, (drink)water zoveel mogelijk hergebruiken. • Behoud van zoet water door regenwater op grote schaal op te slaan, verbeteren van de sponsfunctie van de bodem.			VVD LAND • Stikstofreductie door in te zetten op emissies, waarbij alle sectoren in gelijke mate bijdragen. • Kritische depositiewaarde (KDW) vervangen door sectorspecifieke emissieplafonds, gericht op een reductie van 50% in 2035. • PAS-melders legaliseren zodra structurele emissiereductie wettelijk is gegarandeerd. • Vergunningen faciliteren voor boeren om stikstofreducerende innovaties toe te passen. • Stimuleren van ontwikkelingen als kweekvlees, precisiefermentatie en nieuwe genomische technieken. • Stimuleren geothermie, realiseren van klimaatneutrale glastuinbouw. WATER • Winning van nieuwe drinkwatervoorraden versnellen door het vergunningsproces te vereenvoudigen en hergebruik van water te bevorderen. • Voldoen aan de EU-regelgeving voor zoetwaterkwaliteit. • Stimuleren hergebruik van water, kijken naar inzet regenwatersystemen en vervuiling tegengaan. • Bij de bouw van nieuwe wijken of bedrijventerreinen rekening houden met de kwaliteit van de bodem en beschikbaarheid van water.	